

tedaj takim shodom druge veljave pripisoval, kakor jo zares imajo; o njih vrednosti ne morejo soditi vdeleženci, marveč drugi nepristranci.

Kaj nam bodeš pa prineslo, ti novo leto, ki te danes pervikrat pozdravljamo? Obetaš nam novo šolsko postavo, koja bo spodrinila dosedanje politično (politische Schulverfassung); prineslo nam bodeš nove gospodarje in prednike po šolah; povej nam pa vendar, ali bodo novi gospodarji bolj radodarni, bolj milega in ljubeznjivega obnašanja do nas učiteljev! Kaj pa, ko bi mi s šolskim nadzorništvom iz dežja pod kap prišli, in bi se nad nami spolnile besede judovskega kralja Roboama? E pa, kdo bo kej takega pričakoval! če nam drugo vse odpade, ostane nam zlato upanje boljših časov, akoravno ne še precej jutri, pa vendar enkrat; a bolj šo prihodnost si pa moremo sam izaslužiti. — Preden pa tebe, staro leto, dalje pustimo in ti popolnoma slovo damo, očitati ti moramo, zakaj si politično obnebjeto tako prepel s črnimi oblaki, da je med národi nastala tiščina, enaka v soparnih vročih dnevih pred hudo nevihto? Če nam tvoj naslednik ne razžene hudih oblakov, nas bo bližnja prihodnost potisnila v grozne zmešnjave in britkosti. Pa ti leto, si le kapljica iz morja neznane večnosti, in večni vladar bo tudi skerbel za nas ta čas, dokler tudi ti ne mineš v morju, iz kterega si izšlo. „Upaj sèrce žalostno“!

Š i b a v š o l i.

Po ukazu slavnega ministerstva za poduk se sedaj v dunajskem učiteljskem društvu „Volksschule“, v učiteljskem društvu na Zgornjem Avstrijanskem in morda še kje drugod posvetuje, ali naj se v ljudski šoli šiba popolnoma odpravi, ali ne. Kako se bode to ukrenilo in določilo, ne vemo; toliko pa vemo iz svoje večletne skušnje, da šiba pri nekterih samopašnih otrocih o pravem času čuda dela. Mi sploh pri odgoji šibe za navadni pomoček nikakor ne odobrujemo, vendar pa menimo, da naj bi šiba ne šla za vselej iz šole. O šolski šibi šolski možje t. j. pedagogični pisatelji že davno pišejo, pa se še sedaj niso sedinili.

Eni pravijo, da prava odgoja ne pozná šibe in da se sploh telesne kazni ne vjemajo s človeško prosto omiko, in tudi ne s pravo kersčansko ljubeznijo; drugi terdijo, da se pri nepokornih in sploh samoglavnih otrocih ne opravi brez šibe. Pervi imajo pred očmi nekdanjo staro, res večkrat preojstro, šolsko verdevanje, in imajo prav, ko pravijo, da se šiba ne strinja s pravo omiko; ako pa hočejo, da se šiba popolnoma odpravi iz ljudske šole, se nagnejo k mehкотi, ktera ravno toliko in tako škoduje, kakor prevelika ojstrost. Prava odgoja človeka spodbuja, da se lika na sercu in v glavi in mora zato tudi odpravljati vse, kar je temu namenu na poti. Pri tem pa odgojnik ne shaja vselej z navadnimi pomočki, temuč rabiti mora večkrat tudi nenavadna in, bi rekel, umetna sredstva — enako zdravniku, ki bolnika zdravi s strupom. Kdor mladino izreja, kmalu vidi, da se pri posamnih otrocih in v vseh okolščinah ne shaja brez sile. Ali bode v takih primerljajih odgojnik pravo odgojo odlašal na poznejša leta, kedar bode že prepozno? Nikakor ne! v takih okolščinah se mora huda razvada naglo zatreti, in treba je, da se telesno kaznuje, da hudobno seme dobrega ne preraste in ne zmaga. Modri odgojnik ima vedno pred očmi vodilo, da telesne kazni nikoli ne rabi zoper mladostne pogrеške in slabosti, temuč le zoper stanovitno nepokorščino in zoper hudo termoglavnost, in sicer prav prav redko. Previdni učitelj dobro vé, da mladost marsikaj, in, bi djal, naj več napačnega stori le zavoľjo tega, ker še ne zna prav soditi, in da se nobena natorna postava ne odpravi s kaznijo. Sploh pa naj si vsak učitelj dobro zapomni, kaj pravi neki slavni pedagog: Naj večja odgojnikova modrost je ta, da otroka varuje, da ne stori kaj, kar bi se moralo kaznovati.

P.

Zemljepisje v ljudski šoli.

(Glej ta spis v lanskem tečaji!)

Mična ta pokrajina, ktere srednja visokost iznaša 1200', deli se na sledeče predčle:

a. na goratino litijsko med Savo in višnjegorsko cesto s kotlino litijsko na severji in s široko dolino reke Mirne (mokronoške) na jugu;